

jeg aldeles ikke. Men naar man er i Stand til at lede en Virksomhed saa fortrinligt, at den giver omtrent $\frac{1}{4}$ af Aktiekapitalen i aarligt Udbytte, vil man ogsaa nok med det Snilde, man er i Besiddelse af, være i Stand til at lede den saa fortrinligt, at de Folk, som nu beskæftiges efter Toholdssystemet i 12 Timer i Døgnet ved et meget sundhedsfarligt Arbejde i en Temperatur paa 30—40 Graders Réaumur, kommer ind under Treholdssystemet i Stedet for. Sukkerfabrikkerne gav i 1911 25 pCt., i 1910 gav de kun — tænk kun! — 21 pCt., i 1909 var de oppe paa 23 pCt. og i 1908 paa 25 pCt. Altsaa, mellem $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{5}$ af deres Kapital har Folk, der har skuddt Penge ind i Sukkerfabrikkerne, faaet i Udbytte, de har faaet omtrent 250 Kr. i Udbytte af hver 1,000 Kr., fordi de har været saa naadige at give deres Penge til Sukkerindustrien her i Landet. Denne har saa til Gengæld faaet saa at sige Monopol paa Sukkerproduktionen her i Landet, medens man ikke har følt sig forpligtet til til Gengæld at behandle de Arbejdere, som dog i første Instans har været med til at skaffe Sukkeret ud til Publikum, saaledes, at man kan sige, det er menneskeværdige Vilkaar, de lever under. Selv om nu virkelig denne Procent skulde gaa noget ned, f. Eks. til 20, 18 eller endog 15, vilde Ulykken da være saa stor? Kunde man ikke, naar en Industri ved mange samvirkende Forhold har skaffet sig en saadan Stilling i Produktionen og paa Verdensmarkedet, med en vis Ret sige til den: Du er saa gunstigt stillet, at du har en Pligt overfor dine Arbejdere til at behandle dem ordentligt, derfor maa du i din Bedrift indføre 8 Timers Arbejdsdagen for disse Mennesker, som er beskæftigede dér. Vilde det nu være saa urimeligt at forlange det af den?

Vi har en anden Industri, som ogsaa saa at sige er monopoliseret; det er Papirfabrikkerne med dertil hørende Cellulosefabrikker. Der er i denne Industri beskæftiget ca. 1,000 Arbejdere. Her har Arbejderne en Arbejdstid af 10—12 Timer daglig. Ja, det er ikke alle de dér beskæftigede Arbejdere, som har en Arbejdstid af 12 Timer i Døgnet, det er maaske kun 400 af dem, det er dem, som er beskæftigede ved Maskinerne, der stadig gaar rundt. Men ogsaa disse Mennesker opholder sig i Maskinrummet i en Temperatur af 30—35 Grader Réaumur. Der er Kludesorterersker i Silkeborg, som sidder og roder med disse Klude, der er samlede op i Skarnbøtterne omkring i

Byerne, i en Temperatur af 30—40 Grader Réaumur, og disse Folk maatte for nogle Aar siden endnu indtage deres Maaltider paa samme Sted.

Angaaende Papirfabrikkerne vil jeg med det samme oplyse, hvad de har kunnet give deres stakkels Aktionærer. I 1911 har de givet 14 pCt. I de foregaaende Aar har Udbyttet ganske vist været noget lavere. Det var i 1910: 12 pCt., i 1909: 9 pCt. og i 1908: 8 pCt. Jeg kender ikke de indre Forhold i Papirfabrikkerne saa nøje, men saa vidt jeg erindrer, er Aktierne blevet, hvad man kalder udvandede, de har faaet en Behandling, hvorved der gives Aktionærene en Triaktie til et bestemt Beløb, som naturligvis bringer Udbyttet af deres oprindelige Indskud betydeligt i Vejret, saa at Procenten, de faar af deres indskudte Penge, bliver betydelig højere end den Procent, jeg nævnedes.

Cellulosefabrikken ved Kattinge tilhører Millionæren Ferslew, som er Papirfabrikant i stor Stil. Arbejderne maa dér arbejde i 12 Timer i en bestialske Luft, som er saa stærk, at naar Vinduerne smækkes op og Luften slippes ud, visner Blade og Frugter i et Par Hundrede Fods Afstand. En saadan Luft skal Mennesker indaande og arbejde i, det er de tvungne til for at leve. Det var vel ikke for meget, om det offentlige, Staten, Lovgivningsmagten, traadte til og sagde: Disse Forhold er for slemme, og under saadanne Tilstande bør Mennesker i alt Fald ikke være forpligtede til at arbejde mere end højst 8 Timer ad Gangen. I Syrefabrikken ved Kastrup er Arbejdstiden ganske vist 8 Timer, til Trods herfor har Fabrikken i 1911 kunnet give smaa 40 pCt. Det er dog altid noget. Desuagtet har man søgt at forandre Arbejdstiden, men det skal jeg komme tilbage til senere, naar jeg kommer ind paa Spørgsmaalet om, hvad Organisationerne er i Stand til at udrette for en Forkortelse af Arbejdstiden.

Ved en tidligere Behandling af det samme Spørgsmaal, som jeg i Dag staar som Ordfører for, fremkom der fra det paa-gældende Udvalg en Henstilling til Ministeriet om at foranledige en Undersøgelse af Sygeligheden særlig i de sundhedsfarlige Erhverv, og Resultatet af denne Undersøgelse forelaa som Bilag til Fabrikloven, da denne af den foregaaende Indenrigsminister blev forelagt i Landstinget. Det var ikke saa helt faa Penge, saa vidt jeg husker 12,000 Kr., der blev bevilget til denne Undersøgelse, men det umiddelbare